

Izhaja vsak torek in soboto ob 10. uri predpoldne. Akopade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in četletno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. L. Lukežič).

Železniška proga Sv. Lucija - Idrija.

Županstvo v Idriji je sklicalo po nalogu železniškega odseka v dan 25. t. m, sestanek vseh interesentov za zgradbo železnice od Sv. Lucije do Idrije, da se pospeši to vprašanje, ki se je že razpravljalo v deželnem zboru goriškem in za katero so se živo zanimali razni krogi v Ljubljani.

Umesno se nam vidi, ponoviti in objaviti sedaj, ko postaja zadeva bolj aktualna, glavne podatke, zadevajoče to vprašanje, v kolikor se tičejo tozadevne akcije od goriške strani.

Vže v seji deželnega zbora goriškega dne 6. oktobra 1904 je stavil dr. Tuma predlog, da si isti izposluje pri visoki vladi koncesijo za predhodno proučevanje glede zgradbe krajevne železnice Sv. Lucija-Idrija in od Sv. Lucije mimo Tomina in Kobarida do Loga. Po nasvetu poslanca Berbuč-a se je oddal ta predlog železniškemu odseku, v čegar imenu je poročal ta poslanec v deželnozborni seji dne 12. nov. 1904, in sicer ne le o tem načrtu, marveč o celem obsegu železniških vprašanj na Goriškem.

Gledé tega načrta se je glasil dobro motivirani zadevni predlog poročevalca Berbuč-a tako-le:

„Deželnemu odboru se nalaga, da izvede do prihodnjega zasedanja predstudies za zgradbo lokalne železnice od Sv. Lucije proti Idriji do kranjske meje s potrebnimi tehničnimi močmi. V ta namen se mu da na razpolago vsota do najvišjega znaska 5000 K iz poglavja raznih podpor.“

S tem predlogom je bil pa tudi v tesni zvezi predlog za koncesijo in proučevanje proge Sv. Lucija-Kobarid; toda iz finančnih razlogov ni mogel deželni odbor izvršiti ta dva predloga.

Zato je prišla vsa ta zadeva vnovič v deželni zbor leta 1905 in sicer v seji dne 24. novembra v zvezi z črto Gorica-Červinjan, o katerem je poročal poslanec Holzer ter stavil predlog:

1.) „Deželnemu odboru se vnovič nalaga, da ukrene potrebno, da dovoli

dozvoljenje v izvršitev tehničnih poizvedb za zgradbo železnice Gorica-Červinjan od Kobarida preko Sv. Lucije do kranjske meje.

2.) V to svrhu se mu dovoli znesek 12.000 K iz deželnega zaklada in preudarka za leto 1906 in sicer po 6000 K za vsako omenjenih dveh črt...“

Na temelju tega sklepa je zaprosil deželni odbor kmalu po zaključku deželnozbornega zasedanja pri visoki vladi predkoncesije za progo od Sv. Lucije proti Idriji do kranjske meje na eni strani in proti Kobaridu na drugi, a do danes ni dobil vkljub opetovanim pospešnicam še nobenega odgovora.

Ker je imel kranjski železniški odsek vže izdelane načrte in koncesijo za progo Vrhnika-Idrija, izgovarjali so se gospodje na merodajnih mestih na Dunaju, da ne morejo dati zahtevane predkoncesije radi tega, ker bi ostala proga od Idrije do kranjske meje brez zveze. Toda ta nedostatek se je, kolikor nam znano, kasneje odstranil; a vkljub temu ni od ministerstva nobenega odgovora.

V svrhu menda, da bi vlada nekoliko opravičila svoje predolgo molčanje v tej zadevi, zahtevala je med tem od deželnega odbora podatke o eventualnem prometu na črti Sv. Lucija-Idrija, katere je tudi v razmerno jako kratkem času dobila.

Tako stoji sedaj ta zadeva. Naj bi se interesentom tu- in onstran kranjske meje kmalu posrečilo vzbuditi k življenju vsaj zvezo Sv. Lucija-Idrija, ki bi bila za idrijsko dolino velike važnosti. Seveda bi nam bilo še ljubši, ako bi se ta črta takoj podaljšala tudi do Vrhnika.

Kako se je „prerajala“ liberalna stranka.

In približal se je usodni zgodovinski dan. Takoj zjutraj je bilo po ulici opaziti svečanosten mir, kajti bližali so se bataljoni nove stranke. Prišli so ti bataljoni, videl pa jih ni nihče, tako skrivnostno tiho so šli v „Trgovski dom“. Ob 1/211 dopoldne je štel Gabršček glave svojih vernih in bilo jih je v dvorani 36.

darovalec najsvet. daritve; in kot tak učitelj zveličavnih verskih resnic, razširja-lec prave krščanske omike in krščanske prostosti. Kaj je neki omika brez verske podlage? in kaj svetna prostost sama brez krščanstva? Prostost, svoboda! kličejo dan danes; ali prava prostost je le v krščanstvu, če je človek prost satanskih vezi in spon in more in hoče vršiti svoboden brez strahu, kar je prav in Bogu všečno, lepo in krepostno, pošteno in pravično.

Imel sem priliko brati njegove cerk. govore in jih tudi poslušati. Kako je bilo vse to lepo: govoril je v krasnem, pesniško vznesenem jeziku, vsaka beseda je bila na svojem mestu, in rabil je tako lepe prilike in prisprodebe, da je bila prava milota, poslušati ga. Ni čudo, da ga je ljudstvo sploh povsod ljubilo... Če so pa posamniki morda celo njemu včasih napolnili „gorjupo kupo“, to le dokazuje, da so resnične besede Gospodove: Učenec ni nad učenika, hlapec ni nad gospodarja. Če so mene preganjali, tudi vas bodo!“

Zaradi bolehnosti pa ni služil prav dolgo v dušnem pastirstvu in kot tak tudi ni prišel prav visoko. Za to pa je

Veliko poklicanih pa malo izvoljenih.

„Prokleta“, zarentači general, „saj se jih je oglasilo 320!“ ter šel iskat bataljonov v gostilno. Polagoma so cepali notri, a malo jih je bilo. Veliko jih je bilo poklicanih, a malo je prišlo izvoljenih zaupnikov. Zato je poslal general svoje korporale na ogle cest vabit na svatbo in pirovanje nezaupnike. Mimo je prišel priprost možakar iz okolice. „Ali greste noter?“ ga praša korporal. „Kam?“ „Narodno-napredna stranka se preraja!“ Mož je šel notri in gledal „prerojevanje“ mrtvega otroka.

Gabrščekovi priganjači so hodili za ljudmi po gostilnah in jih vabili na shod, a nič ni izdalo. Spravili so skupaj le 250 zaupnikov in nezaupnikov. Med temi je bilo več socijalnih demokratov. Med tistimi „zaupniki“ je bilo največ učiteljev, nedorasle mladine in liberalnih denarnih „veljakov“. Kmetov je bilo zelo malo. Večina je bila iz mesta, najbližje okolice, iz bližnjih gor in Brd. Od drugod jih ni bilo skoro nič.

Cvetje goriške dežele.

Ta „impozantni“ shod je pozdravil v imenu pripravljalnega odbora Andrej Gabršček, ki je v teh zaupnikih gledal „cvetje goriške dežele“. — Brzojavni pozdrav je poslala umirajoča liberalna stranka na Kranjskem in pa par cerkljanskih liberalcev, med temi seveda učitelj Rakovšček in posestnik Rojc, ki so ga zato na koncu izvolili v „izvrševalni“ odbor nove stranke. Nadalje je naznanil Gabršček, da je prišlo na shod 25 pozdravnih pisem.

Za predsednika shoda je bil izvoljen velezaslužni in delavni državni poslanec gospod Oskar Gabršček, župan tolminski. Podpredsednika shoda sta bila Miroslav Ples in Furlani. Zapisnikarji učitelj Kenda, Levpušček in Gruden. Ko se je predsednik zahvalil za izkazano čast, so začeli pretresovati „program“.

Pobožni dr. Treo deli odpuste.

Prvi je govoril dr. Treo, ki je pravil, da bo nova stranka narodna, ljudska in svobodomiselnja. Zahteval je enakopravnost za Slovence s tem, da je

pokazal v drugih obzirih srce katoliškega svečenika, ki se zaveda velike odgovornosti in deluje po možnosti za uresničenje velikih uzorov.

Ko je bil nastal razkol, tedaj je trebalo pokazati barvo: za koga si in za kaj: ali za katoliško stvar in pravi katoliški napredek ali za brezverski... In naš ljubljenec je to pokazal. Prišle so volitve, ki niso prav [popolnoma] proste, kakor nekateri hočejo — vsaj pred Bogom ne. Božja beseda ima širok, obsežen pomen, in četrta zapoved veleva naravnost podpirati vladarja s tem, da se volijo izkušeni krščansko misleči možje. In tako je storil blagi rajni ter glasoval za katoliško stranko — brez strahu, ali se komu zameri, ali ne. Tako dela mož, tako ravna katoliški svečenik!

Omika — pravijo — omika nas bo rešila ter nam pomogla do boljše bodočnosti. Da, omika: ali le prava krščanska omika, kjer verski in svetni učitelj vzajemno in složno delujeta na verski katoliški podlagi — in po verskih načelih za vzgojo mladine in novega naraščaja. In za take šole je bil naš blagi rajni vedno vnet. In zato mu je bil vedno pri srcu naš ljubljenec „Šolski

na duhovit način razkril zakaj nas drugi narodi tlačijo ker; smo Slovenci pobožni, so drugi narodi s tem zadovoljni, da nas lažje tlačijo. Radi bi nam prepustili še nekaj svojih odpustkov, da bi bili mi še bolj pobožni. Za pobožnim dr. Treom je Andrej Gabršček kričavo razglasil vsem stanovom enake pravice; protivil se je zlorabi prižnice in spovednice ter zahteval na ves glas „svobodno šolo“.

Svobodna trgovina in narodni kapital.

Franc Kocjančič je govoril o „liberalnem narodnem gospodarstvu ter o združah. Rudolf Konjedič, znani „Representant des Hauses“, pod čegar vodstvom se je razvijal, kakor znano, hotel „Südbahn“ na prav čudne načine, se je navduševal za krepko in svobodno slovensko trgovino.

Kako so „rešili“ „socialno vprašanje.“

Nato je na čudovito mojstrski način rešil delavsko vprašanje advokatski koncipijent dr. Levpušček, ki je dejal, da je liberalno stranko prignala sila do tega prepričanja, da mora podpirati delavstvo. Delavstvo treba organizirati na narodni-liberalni podlagi. Niti krščanski socializem niti socialna demokracija ne bojeta pomagala delavstvu, ampak le narodno-napredna stranka. Delavec mora držati z delodajalcem, ker brez delodajalca ne pomeni nič. Strme so poslušali zaupniki modrost „mladega inteligenta“.

Dr. Puc prodaja....

Dr. Puc se je zavzel po porazu liberalnega nasprotovanja proti splošni in enaki volilni pravici za splošno in enako volilno pravico ter po „Narodovem“ in „Sočinem“ receptu prodajal Korošce in Goričane. — Za dr. Podgornikom, ki je zahteval od države več pozornosti za goriško deželo, je na silno „kratkočasen“ način razlagal dr. Junc organizacijski statut.

Izvrševalni botri.

Za botra „prerojenemu“ otroku so izvolili 36 članski odbor, v katerem se sledeči gospodje: Dr. Ernest Dereani; Andrej Gabršček; dr. Ignacij Jane; Fran Kocjančič; Rudolf Konjedič; dr. Šrečko

Dom“. (Da, ko bi ustanovitelji tega ne hili storili nič drugega, kot to, je že to samo silno veliko!) Zanj je deloval tudi on z vso vnemo, zanj se žrtvoval in se ga spomnil tudi v svoji oporoki. Jednako je podpiral tudi druge koristne naprave.

Gospod Bog mu je bil podaril posebne vrline, velik duh in globoko čuteče srce, podelil mu dar pesništva, in kot pesnik je naš blagi rajni posebno imeniten in sloveč. In nekoč se poreče: Da je bil mejnik v naši književnosti; in ko nas že davno več ne bo, pa bo še slovela Pomolčeva hiša, ki je rodila in vzgojila takega sina! Saj je pravi pesnik nekaj prerok svojega rodu, njegov buditelj in voditelj, ki ga vodi se svojimi mislimi in idejami, ki jih razširja. — In kakšne so misli našega pesnika, kakšne pesmi nam je zapustil?

Kot rdeča vodilna nit se vije po njegovih pesmih ljubezen do domovine. Ali on ni ljubil le tega koščka zemlje, v katero ga danes položimo, ne, imel je globoko srce pa široko obzorje; ljubil je vroče ljubil ne le ožjo domačijo, ampak vse slovenstvo (slovanstvo), ljubil bolj kot drug svet, kot drugo človeštvo. In —

LISTEK.

Ob pogrebu pesnika S. Gregorčič-a.

Govor Simona Gregorčiča ml.

Prečastita gospoda, dragi rojaki!

Bilo je pred 43. leti, ko sem se peljal z gospodom — čigar truplo zdaj tukaj leži — iz sosednje vasi — proti Kobaridu, in odtod dalje do mesta: on blizo v zadnje šole, a jaz v začetne. Bil je to prav žalosten dan, in to zaradi vremena itd. Še veliko bolj žalosten dan nam je bil včeraj in je danes — če tuči pri najlepšem vremenju — ko smo spremljali sem istega gospoda blizo po isti poti. Ali vendar nas tu tolaži vsaj nekaj; videli smo namreč sinoči — in danes, kako lepo je sprejelo naše dobro ljudstvo tega dragega mrliča; kako vé ceniti in upoštevati zasluge vrlih mož, kako ljubi one, ki so delovali zanj. V kako tolažbo nam je tudi to, da se je izpolnila blagemu namjenu srečna želja:

„Da v zemlji domači mu truplo leži!“

Kdo pa je bil ta gospod, čigar telesne ostanke imamo zdaj pred sabo?

Bil je svečenik Gospodov, mašnik,

samo primerno hrano. ker je navada, da notranji organizem taka telesa navadno na čudovit način odvaža. Starši so se ravnali po zdravnikovem nasvetu mesec dni. Ker je bila deklica čisto zdrava in vesela, so opustili zdravljenje. Nedavno pa je nekoč padla po stopnicah in občutila od takrat v notrajnosti silne bolečine. Nato so jo zdravili na monakovski polikliniki. Pregledali so jo s pomočjo Röntgenovih žarkov in videli, kje leži igla. Deklica je umrla, ker ji je igla prodrla na nekem mestu čreva. Slučaj je dokazal, da treba pri takih nesrečah preiskati bolnika takoj s pomočjo Röntgenovih žarkov in ne odlašati z operacijo.

Poskusite
in priporočite
izdelke
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Pozor,
novoporočenci!

Na prodaj je v popolnoma dobrem stanu krasna *sobna oprava* (mobilije). Več v našem upravnistvu.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Ugodna prilika!

Namesto 18 K, samo
7 K.

Krasna rem. glorijska srebrna ura s 3 močnimi pokrivi ovi lepo gravirana, natančno idoča 3l etno garancijo, proti povzetju za 7 K

J. König, Uhrenfabrik
Dunaj VII., Westbahngasse 36.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hi. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden ske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Jakob Miklus
mizar in lesni trgovec
v Podgori, na oglu novega železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stiskalnice itd.

Anton Kuštrin,
trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mijjsveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Anton Ivanov Pečenko
Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenjskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Meščanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 66 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M

„NARODNA TISKARNA“
: : v Gorici, ulica Vetturini št. 9 : : :

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter more prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela

TISKA:

* „Gorico“ oo	oo „Pr. list“
* Vabila oooo	oooo Cenike
* Brošure ooo	ooo Račune
* Diplome oo	oo Vizitnice
* Pobotnice o	o Rač. sklepe
* Sprejemnice	Jedilne liste
* Plakate ooo	ooo Etikete
* itd. itd.	itd. itd.

Zagotavlja točne in strokovno pravilne izvršitve v moderni in okusni obliki od navadnega enobarvnega do finega večbarvnega tiska po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence

Ivan Kravos
priporoča svojo
sedlarsko delavnico
v Gorici
na Kornju št. 11.

Kožuhovine
ovratnike
zimске podoblike
pletenine
läger-perilo
volnene in svitlene šerpe

kupite vedno najboljše pri domači tvrdki
J. ZORNIK, GORICA,
št. 10 Gosposka ulica št. 10

Na prodaj
je hiša z zemljiščem tik skladovne ceste pod Kozarno. Več se izve pri Fr. Kocijančiču iz Fojane.

Kupujte
cerkvene obleke
edino od naše slovanske tvrdke
Josef Neškudla,
protokolirani zavod za cerkvene obleke
v Olomucu,
Pošilja cerkvene oprave z 20 odsto ceneje kot druge avstrijske tvrdke in sicer:
kasule, pluviale, dalmatike vela, nebesa, barjače, ahove, čilime, pokrivala, albe, rochete, kaliže, ciborium, monstrance, svečnjake, lustere itd.
Zalagatelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele na Dunaju in 16 avstro-ogerskih kapiteljskih cerkvã.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem
KONJEDIC & ZAJEC
Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Centralna posojilnica
registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905
na mesečna odplačila v petih letih
in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. januarja 1907
na menice po 6%, na vknjižbo po 5 1/2%
Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.